

KM 234/15
(zpt. 20.07.2015)

KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ

BP-I-0206- *BR* /15/MW/WP

16 LIP. 2015

Warszawa, dnia *16 lipca* 2015 r.

Egz. nr. *A.*

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na pismo nr BPS/KU-034/967/11/15 z dnia 26 czerwca 2015 r. dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 967) przedstawiam poniżej opinię Straży Granicznej:

- 1) proponuję, aby zmieniany art. 9e ust. 7 w pkt 2 otrzymał brzmienie:
„2) podłuchu lub podglądzie miejsc, środków transportu lub osób poza miejscem publicznym”

Uzasadnienie:

Przepis w brzmieniu zaproponowanym w projekcie niezasadnie wprowadza koniunkcję między wyrazami „podłuch” i „podgląd”. Kontrola operacyjna może bowiem polegać na stosowaniu zarówno odrębnie podłuchu albo podglądu, jak i może polegać na łącznym stosowaniu podłuchu i podglądu. Zatem właściwym jest zastosowanie w przedmiotowym przepisie alternatywy łącznej tj. spójnika „lub” zamiast koniunkcji. Ponadto w celu zachowania jednolitej nomenklatury z projektowanym art. 9e ust. 7 pkt 4, zasadnym jest posłużenie się określeniami „miejsce”, „środek transportu”. Jednocześnie zamiast spójnika „i” przed wyrazem „osób” należy użyć spójnika „lub”, ponieważ podgląd może dotyczyć osoby i miejsca (środka transportu) łącznie lub też może dotyczyć tylko osoby albo tylko miejsca (środka transportu).

- 2) proponuję, aby, zmieniany art. 9e ust. 7 w pkt 3 otrzymał brzmienie:
„3) kontroli korespondencji, w tym korespondencji przesyłanej drogą elektroniczną”

Uzasadnienie:

Propozycja uzupełnienia przepisu o część dotyczącą korespondencji przesyłanej drogą elektroniczną, ma na celu wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości, które mogą wystąpić po wejściu w życie projektowanych przepisów w zakresie możliwości stosowania kontroli operacyjnej w odniesieniu do korespondencji przesyłanej drogą elektroniczną. Tym bardziej, że takiego określenia używa się w analogicznej jak kontrola operacyjna instytucji uregulowanej w Kodeksie postępowania karnego tj. w przepisach dotyczącej procesowej kontroli i utrwalania rozmów (art. 241).

- 3) przepisy projektowanego art. 9e ust. 7 w sposób enumeratywny określają, na czym może polegać kontrola operacyjna. Jest to rozwiązanie dość ryzykowne biorąc pod uwagę

dynamiczny rozwój techniczny, który dostarcza ciągle nowych narzędzi wykorzystywanych w codziennym życiu człowieka. Tym bardziej, że forma otwartego katalogu znajdującego się w tych przepisach nie została zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny, mimo, że przepis art. 9e ust. 7 pkt 3 był przedmiotem skargi. Trybunał stwierdził, że przepis ten, mimo, iż określa niezamknięty katalog wariantów kontroli operacyjnej, to jest on zgodny z Konstytucją, przy założeniu, że organ zarządzający kontrolę operacyjną wskazuje określony w prawie rodzaj środka technicznego uzyskiwania informacji i dowodów oraz ich utrwalania stosowany w indywidualnej sprawie. Na gruncie obowiązujących przepisów (art. 9e ust. 8 pkt 4 ustawy) wskazanie takiego środka następuje już we wniosku o zarządzanie kontroli operacyjnej, ponieważ przepis ten obliguje organ wnioskujący o zarządzanie kontroli operacyjnej do określenia m.in. sposobu stosowania „kontroli operacyjnej”.

- 4) proponuję, aby, zmieniający art. 9e ust. 10 otrzymał brzmienie:

„10. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 1, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 9, wydać postanowienie o przedłużeniu kontroli operacyjnej na czas oznaczony. Łączny czas stosowania kontroli operacyjnej nie może być dłuższy niż 18 miesięcy.”

Uzasadnienie:

Projektowany przepis, ze względu na użyty zwrot: „*jednokrotnie* wydać postanowienie o przedłużeniu kontroli operacyjnej na czas oznaczony jednak nie dłuższy niż 12 miesięcy”, powoduje, że w przypadku, gdy zajdą okoliczności uzasadniające przedłużenie kontroli operacyjnej określone w tym ustępie, przedłużanie będzie następowało tylko jeden raz, na okres 12 miesięcy. Wydaje się, że korzystniejszym i właściwszym rozwiązaniem zarówno z punktu widzenia ochrony praw i wolności gwarantowanych przez Konstytucję, jak i efektywności w zakresie ścigania przestępstw jest określenie w przepisie maksymalnego czasu trwania kontroli operacyjnej względem danej osoby podejrzewanej o popełnienie danego przestępstwa. Tym bardziej, że zarówno w praktyce orzeczniczej (w tym również Trybunału Konstytucyjnego) jak i w doktrynie wskazuje się, jako kluczowe zachowanie (nieprzekroczenie) maksymalnego czasu stosowania kontroli operacyjnej. Gwarancyjny charakter ustawowo określonych terminów stosowania kontroli operacyjnej dotyczy bowiem kwestii łącznego czasu jej stosowania wobec danej osoby podejrzewanej o popełnienie danego przestępstwa. Wedle proponowanego wyżej przepisu art. 9e ust. 10, kontrola operacyjna na podstawie tego ustępu mogłaby być przedłużana zarówno jednokrotnie od razu na 12 miesięcy, jak i gdyby zaszła taka potrzeba byłaby przedłużana wielokrotnie na krótsze okresy (np. trzykrotnie po 4 miesiące), przy czym każdorazowo musiałby oczywiście zachodzić przesłanka do jej przedłużenia określona w tym ustępie, a łączny czas jej stosowania nie mógłby przekroczyć osiemnastu miesięcy.

- 5) w zakresie projektowanego art. 9e ust. 16f, kluczowym jest, aby wykonując wyrok Trybunału Konstytucyjnego, zapewnić w przepisach procedurę postępowania w sytuacji uzyskania w toku kontroli operacyjnej informacji objętych tajemnicą, o której mowa w art. 178, 178a lub 180 § 2 k.p.k., przy czym procedura ta powinna nie tylko zapewnić szybką reakcję w sytuacji zarejestrowania takich materiałów, ale także zapewnić jednocześnie zachowanie materiałów kontroli operacyjnej w formie, która nie będzie rzutowała na ich wiarygodność. Ponadto bardzo ważnym jest, aby ocena tych materiałów

była podejmowana w oparciu o wnikliwe ustalenia, które pozwolą dopiero odpowiednio sklasyfikować materiały uzyskane w toku kontroli operacyjnej.

W kontekście powyższego zasadnicze wątpliwości budzi proponowana treść art. 9e ust. 16f. Z projektowanego przepisu wynika bowiem, że materiały zawierające informacje objęte tajemnicą powinny zostać wytypowane przez organ Straży Granicznej. Powyższe nie budzi zastrzeżeń, jednakże już obowiązek dokonania ich oceny i kwalifikacji pod kątem, czy dana informacja stanowi tajemnicę, o której mowa w art. 178 lub 178a k.p.k., czy też tajemnicę, o której mowa w art. 180 § 2 k.p.k. jest zbyt daleko idący. Tym bardziej, że wskutek zakwalifikowania tych informacji jako tajemnicy wskazanej w art. 178 k.p.k. trzeba będzie dokonać ich niezwłocznego, protokolarnego i komisyjnego zniszczenia. W tym momencie pojawią się dwa problemy. Pierwszy – w jaki sposób dokonać tej oceny i klasyfikacji biorąc pod uwagę konieczność zachowania niejawności czynności operacyjno-rozpoznawczych i jednocześnie konieczność wnikliwego ustalenia ewentualnych relacji jakie łączą zarejestrowanych rozmówców. Dokonanie tych ustaleń na tak wczesnym etapie, w sposób rzetelny i jednoznaczny będzie zazwyczaj niemożliwe. Drugi problem to, kwestia wykonania niszczenia tych fragmentów rozmów, które z uwagi na ich treść zostały sklasyfikowane jako zawierające tajemnice, o których mowa w art. 178, 178a lub 180 § 2 k.p.k. Ingerencja w materiały kontroli operacyjnej, które stanowią dowody i zostały odpowiednio zabezpieczone m.in. poprzez zastosowanie sumy kontrolnej, będzie negatywnie skutkować dla ich wiarygodności. Tymczasem Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie sygn. akt K 23/11 wskazał, że *„Konieczne jest także uregulowanie procedury raportowania z przeprowadzonych w sposób niejawni czynności i środków gwarantujących przekazanie zapisów w stanie nienaruszonym, umożliwiającym ich późniejszą weryfikację.”* (uzasadnienie 5.1.3.4). Kwestia nienaruszalności materiałów kontroli operacyjnej, jako warunek jej wiarygodności dowodowej była także przedmiotem wystąpienia Prokuratora Generalnego, który w piśmie z dnia 10 maja 2010 r. (pismo nr PG VII G 502/5), określając zasady postępowania w przypadku zarejestrowania podczas kontroli operacyjnej rozmów zawierających w swej treści tajemnicę obrońcą wskazał, że *„O ile bowiem sam fakt, zarejestrowania, w ramach legalnej kontroli operacyjnej lub procesowej rozmowy telefonicznej podejrzanego ze swoim obrońcą nie może być oceniany jako naruszenie wspomnianego zakazu dowodowego, o tyle za naruszenie tego zakazu należy uznać sporządzenie stenogramu z tej rozmowy, a tym bardziej wykorzystanie go w postępowaniu. Z samej bowiem technicznej specyfiki faktu rejestrowania rozmów telefonicznych, na podstawie stosownej decyzji sądu, wynika, iż może dojść do zarejestrowania również rozmowy podejrzanego ze swoim obrońcą. Jednak prokurator, jako prowadzący lub nadzorujący postępowania, jest odpowiedzialny za to, by treść tej rozmowy nie została w jakikolwiek sposób poznana, a przede wszystkim ujawniona, by stenogram takiej rozmowy nie został w szczególności sporządzony i włączony do akt prowadzonego postępowania przygotowawczego. Oczywistym przy tym jest, iż nie jest możliwa jakakolwiek ingerencja w techniczny zapis rozmowy na nośniku informatycznym, np. wykasowanie tej rozmowy.”* Należy podkreślić, że wobec konieczności zachowania wiarygodności uzyskanych materiałów, problematyczne będzie nie tylko zniszczenie rozmów telefonicznych (w szczególności problem będzie stanowić sytuacja, gdy np. w ramach jednego połączenia, z telefonu korzystała więcej niż jedna osoba, przy czym jedna z tych osób prowadziła rozmowę, która może być objęta tajemnicą), ale także, gdy w ramach podglądu i podsłuchu zarejestrowano spotkanie, w którym uczestniczyło kilka osób i podczas tego spotkania przeplatały się w prowadzonych rozmowach różne wątki, w tym również takie, co, do których zachodzi przypuszczenie, że mogą stanowić tajemnicę.

Biorąc pod uwagę powyższe, krytycznie należy ocenić propozycję wynikającą z projektu, aby to organ Straży Granicznej dokonywał ostatecznej oceny materiałów kontroli operacyjnej pod kątem wstępowania w nich treści stanowiących tajemnicę, o których mowa

w art. 178, 178a lub 180 § 2 k.p.k. i następnie dokonywał ich niszczenia, jeśli stwierdzi, że jest to tajemnica, o której mowa w art. 178 lub 178a k.p.k. albo przekazywał materiały prokuratorowi, jeśli zawierają tajemnice, o których mowa w art. 180 § 2 k.p.k.

W naszej ocenie, projektowane przepisy powinny określać następujący sposób postępowania z materiałami z kontroli operacyjnej. W przypadku stwierdzenia przez organ Straży Granicznej, że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w zarejestrowanych materiałach kontroli operacyjnej znajdują się informacje mogące stanowić tajemnicę, o której mowa w art. 178, 178a lub 180 § 2 k.p.k., przekazując po zakończeniu kontroli operacyjnej materiały prokuratorowi wskazywałby on fragmenty, które mogą zawierać te informacje, nie sporządzając jednocześnie z tej części rozmów pisemnej dokumentacji w postaci komunikatów. Po przekazaniu materiałów, ponownej oceny pod kątem występowania w nich ww. tajemnic powinien dokonać prokurator, który w zależności od wyników przeprowadzonej oceny decydując o potrzebie ich ewentualnego wykorzystania w postępowaniu karnym, powinien występować do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia wyrażającego zgodę na ich wykorzystanie, jako dowody w postępowaniu karnym albo o zarządzenie przez sąd ich zniszczenia. W przypadku niewyrażenia zgody, sąd powinien wskazywać fragmenty kontroli operacyjnej, które powinny zostać zniszczone. Dopiero na tej podstawie organ Straży Granicznej powinien dokonywać niszczenia materiałów w części zawierającej tajemnicę, o których mowa w art. 178, 178a, 180 § 2. Przy czym niszczenie materiałów powinno być poprzedzone wykonaniem kopii zarejestrowanych materiałów w części niezawierającej informacji stanowiących tajemnicę, o których mowa w art. 178, 178a lub 180 § 2 k.p.k.

Niezależnie od powyższych uwag i propozycji, jeśli chodzi o treść projektowanego art. 9e ust. 16f, w pkt 1 tego ustępu należy uwzględnić zawierający bezwzględny zakaz dowodowy art. 178a dodany nowelizacją Kodeksu postępowania karnego, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r. Ponadto przepis tego punktu powinien jednoznacznie wskazywać, że niszczenie materiałów dotyczy tej ich części, która zawiera informacje objęte tajemnicą, o której mowa a w art. 178 lub 178a k.p.k. Przepis ten powinien, zatem otrzymać brzmienie:

„1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 lub 178a Kodeksu postępowania karnego – Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej nakazują ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie w części, w jakiej zawierają te informacje;”

- 6) w zakresie projektowanego art. 9e ust. 16g, w celu sprecyzowania, że przedmiotem wniosku, a następnie decyzji sądu są informacje objęte tajemnicami, przepisy pkt 1 i 2 powinny otrzymać brzmienie:

*„1) wyrażenie zgody na ich wykorzystanie w postępowaniu karnym w części, w jakiej zawierają informacje, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, albo
2) wydanie zarządzenia o ich niezwłocznym, komisyjnym, i protokolarnym zniszczeniu w części, w jakiej zawierają informacje, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego”*

- 7) w zakresie projektowanego art. 9e ust. 16h proponuję, aby, przepis otrzymał brzmienie:

„16h. Sąd w terminie 14 dni od złożenia wniosku przez prokuratora wydaje postanowienie o stwierdzeniu dopuszczalności wykorzystania w postępowaniu materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego albo zarządza ich zniszczenie.”

Uzasadnianie:

W dodawanym ust. 16h należy doprecyzować, że 14 dniowy termin to czas określony dla sądu na wydanie postanowienia w przedmiocie niszczenia materiałów mogących zawierających tajemnice, a nie czas na wykonanie zarządzonego niszczenia przez organ Straży Granicznej. Ponadto w przepisie tym powinna być mowa o materiałach zawierających takie informacje, ponieważ sąd ten fakt już wówczas stwierdzi. Wydaje się, że przepis ten powinien zostać także uzupełniony o regulację dotyczącą przypadku, gdy sąd na tym etapie stwierdzi, że nie jest to tajemnica, o której mowa w art. 180 § 2, klasyfikując jednocześnie te materiały, jako informacje objęte tajemnicą, o której mowa w art. 178 lub 178a k.p.k.

Ponadto treść projektowanego ustępu należy uzupełnić o przepis określający prawo prokuratora do wniesienia zażalenia na decyzję sądu.

- 8) przepisy art. 9e ust. 19a projektu, zgodnie z uzasadnieniem, stanowić mają m. in. przeniesienie do materii ustawowej regulacji określającej, co stanowi dokumentację materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej. Omawiana jednostka redakcyjna wprowadza do art. 9e ustawy o Straży Granicznej, wcześniej niewystępujące pojęcie „**dokumentacji materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej**”. Analiza treści projektowanych ust. 19a-19c nie pozostawia wątpliwości, iż proponowany zabieg legislacyjny w sposób jednoznaczny różnicuje:
- a) „*materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej*”, o jakich mowa w obowiązujących przepisach art. 9e w: ust. 4 pkt 2, ust. 11, ust. 16, ust. 16d, ust. 17 i ust. 18 od
  - b) „*dokumentacji materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej*”, o jakich mowa w projektowanych przepisach ust. 19a-19c.

Zróżnicowanie to wydaje się jednak mieć daleko idące konsekwencje negatywnie wpływające na całokształt uregulowań zawartych w art. 9e ustawy o Straży Granicznej. Należy mieć bowiem na uwadze iż, nowoprojektowany ust. 19a jako dokumentację materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej wymienia:

- 1) nośniki, na których utrwalone zostały treści rozmów telefonicznych lub innych przekazów informacji albo treści korespondencji lub zawartość przesyłek;
- 2) kopie wykonane z nośników, o których mowa w pkt 1;
- 3) dokumenty sporządzone na podstawie informacji utrwalonych na nośnikach lub ich kopiach, o których mowa w pkt 1 i 2.

Jednocześnie zgodnie z nowoprojektowanym ust. 19b, ww. dokumentacja materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej podlega protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu w przypadku, o którym mowa w ust. 16 – niezwłocznie po przekazaniu prokuratorowi materiałów, które dokumentuje, zaś w przypadku, o jakim mowa w ust. 18 – wraz z tymi materiałami.

W tym miejscu należy zadać sobie pytanie, w jakiej formie organ realizujący kontrolę operacyjną przekazuje prokuratorowi „wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej”? Odpowiedź na to pytanie wydaje się oczywista. Biorąc pod uwagę istotę czynności stanowiących kontrolę operacyjną, materiały uzyskane podczas jej stosowania muszą być utrwalone na nośnikach lub w dokumentach sporządzonych na ich podstawie (komunikaty, streszczenia, tłumaczenia).

Mając na uwadze powyższe, możliwość rozgraniczenia materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej od „dokumentacji materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej” (w rozumieniu ust 19a), wydaje się iluzoryczna.

Jako przykład podać można kontrolę operacyjną polegającą na podglądzie i podsłuchu osób w określonym pomieszczeniu. Zapis obrazu i dźwięku rejestrowany jest w takim przypadku na dysku, w który wyposażone jest urządzenie użyte do realizacji kontroli. Dysk ten, zabezpieczony przed nieuprawnioną ingerencją w dane na nim zapisane, wraz z dokumentami sporządzonymi na podstawie informacji utrwalonych na dysku, przekazywany jest prokuratorowi w przypadku, o którym mowa w ust. 16 art. 19e ustawy o Straży Granicznej. W tej sytuacji przepisy projektowanego ust. 19b byłyby bezprzedmiotowe. Podobnie w przypadku zaistnienia sytuacji określonej w ust. 18 zapisy informacji utrwalone na dysku, stanowiące materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli (lub cały dysk) podlegają protokolarnemu, komisijnemu zniszczeniu. Nie ma więc możliwości ani potrzeby niszczenia „dokumentacji materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli”, ponieważ nie ma potrzeby jej wytwarzania (ust 19b pkt 2).

Powyższe uwagi mają analogiczne zastosowanie do projektowanego ust 19c.

W związku z powyższym w celu ujednoczenia terminologii stosowanej w obrębie art. 9e proponuję jednostce redakcyjnej oznaczonej lit. g w pkt 1 art. 2 projektu ustawy nadać następujące brzmienie:

g) po ust. 19 dodaje się ust. 19a w brzmieniu:

„19a. Materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej stanowią:

- 1) nośniki, na których utrwalone zostały treści rozmów telefonicznych lub innych przekazów informacji, wyniki podsłuchu i podglądu albo treści korespondencji lub zawartość przesyłek;
- 2) kopie wykonane z nośników, o których mowa w pkt 1;
- 3) dokumenty sporządzone na podstawie informacji utrwalonych na nośnikach lub ich kopiach, o których mowa w pkt 1 i 2.”

W przypadku uwzględnienia przytoczonej powyżej propozycji brzmienia przepisu projektowane przepisy ust. 19b staną się zbędne, jako powtórzenie unormowań obecnie obowiązujących w obrębie art. 9e ust. 16 i 18, zaś zapisy ust. 19c staną się zbędne, jako wcześniej uregulowane w projektowanych ust. 16f-16i. W przypadku uwzględnienia przytoczonej powyżej propozycji zbędnymi staną się także przepisy art. 14 projektu oraz zmianie ulec powinien przepis art. 9e ust. 20 pkt 3 w zakresie, w jakim mówi o „sposobie dokumentowania materiałów”.

9) w projektowanym art. 10b w ust. 2 w pkt 1 proponuję zastąpienie określenia „funkcjonariuszowi Straży Granicznej” określeniem „funkcjonariuszowi”. Zapewni to jednolitość przepisów stosowanych w obrębie tego ustępu.

10) w projektowanym art. 10b ust. 5 i 6 proponuję nadać brzmienie:

„5. Jeżeli materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie ust. 2, zawierają dowody mające znaczenie dla postępowania karnego, Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej przekazuje je właściwemu miejscowo lub rzeczowo prokuratorowi. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

6. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie ust. 2, które nie zawierają dowodów mających znaczenie dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.”

Zaproponowane zmiany zapisów przedmiotowych jednostek redakcyjnych wynikają bezpośrednio z zaleceń Trybunału Konstytucyjnego, który wyraził pogląd, iż „ustawa musi precyzyjnie wskazywać zakres wykorzystania danych pozyskanych w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych, a zwłaszcza wykorzystanie ich w procesie karnym jako materiałów dowodowych”. Niezależnie od tego zastosowane w projektowanym brzmieniu ust. 5 i 6 art. 10b, zapisy o treści: „*materiały uzyskane w wyniku czynności związanych z udostępnieniem danych, o których mowa w ust. 1 ...*” budzą istotne wątpliwości interpretacyjne, co do zakresu przekazywanych bądź niszczonej materiałów. Zarówno aktualnie obowiązujące uregulowania art. 10b w ust. 5 i 6 jak i powyżej zaproponowane brzmienie przepisu, wydają się precyzyjnie określać, iż niszczeniu podlegają materiały zawierające uzyskane dane, o jakich mowa w ust. 1 art. 10b. Zastosowane w projekcie przepisy rozszerzają zaś zakres przekazywanych bądź niszczonej materiałów o bliżej nieokreślone materiały uzyskane w wyniku czynności związanych z udostępnieniem danych.

11) w projektowanym art. 10b w ust. 8 proponuję usunąć fragment o treści: „*oraz materiały, o których mowa w ust. 6*”. Powyższe wynika z zaproponowanego powyżej brzmienia ust. 6 gdzie przewidziano już niezwłoczne, protokolarne i komisyjne zniszczenie materiałów. W aktualnym brzmieniu projektu ust. 6 również przewiduje niezwłoczne, protokolarne i komisyjne zniszczenie opisanych w nim materiałów. Wymienienie w ust. 8 materiałów, o których mowa w ust. 6 przeczy potrzebie niezwłocznego niszczenia zbędnych danych uzyskanych w wyniku czynności podjętych na podstawie ust. 2.

12) w projektowanym art. 10ba ust. 1 proponuję nadać brzmienie:

„1. Jeżeli z materiałów, o których mowa w art. 10b ust 5 wynika, że zawierają one dane dotyczące bezpośrednio osoby wykonującej zawód lub funkcję, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, o okoliczności tej, Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej informuje prokuratora.”

Uzasadnienie:

Zaproponowane brzmienie przepisu wynika z faktu, iż zastosowane w ust. 1 art. 10ba odesłanie do materiałów, o których mowa w art. 10b ust. 5, wskazuje wystarczająco na obowiązek przekazania prokuratorowi materiałów zawierających informacje mające znaczenie dla postępowania karnego. Z tych też względów przepis ust. 1 w art. 10ba, w jego aktualnym brzmieniu jest zbędny, jako normujący kwestię uregulowaną wcześniej.

13) w projektowanym art. 10ba w ust. 3 końcowy zapis o treści „*w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku przez prokuratora*” proponuję przenieść na początek tej jednostki redakcyjnej. Proponowany zabieg legislacyjny poprawi czytelność zapisów tego ustępu, wyraźnie wskazując, iż termin ten przeznaczony jest dla sądu. Przepis posiadałby wówczas brzmienie analogiczne jak zaproponowany w pkt 7.

Niezależnie od powyższego zasadnym jest doprecyzowanie, iż sąd zarządza komisyjne i protokolarne zniszczenie materiałów zawierających dane dotyczące bezpośrednio osoby wykonującej zawód lub funkcję, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego. Bez tego doprecyzowania zastosowanie ust. 3 art. 10ba doprowadzi do zniszczenia nie tylko materiałów zawierających dane, o których mowa w ust. 1 (tj. dotyczących

bezpośrednio osoby wykonującej zawód lub funkcję, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego), ale wszystkich przekazanych materiałów zawierających informacje mające znaczenie dla postępowania karnego, (ust. 3 zawiera odesłanie do ust. 1, ten zaś odsyła do art. 10b ust. 5).

- 14) projektowany art. 10ba w ust. 4 nakłada na organ SG obowiązek poinformowania sądu o wykonaniu zarządzenia sądu, o którym mowa w projektowanym art. 10ba ust. 3, z czego może pośrednio wynikać, iż to organ SG ma wykonać przedmiotowe zarządzenie, podczas gdy przepisy nie normują kwestii „zwrotnego” przekazywania materiałów, skierowanych przez prokuratora do sądu, w oparciu o projektowany przepis art. 10ba ust. 2.
- 15) w projektowanych art. 10ba, 10bb i 10bc używa się określenia „organ Straży Granicznej”, podczas gdy w poprzedzających je przepisach jest mowa o Komendancie Głównym Straży Granicznej i komendancie oddziału Straży Granicznej. Wydaje się, że dla jasności uregulowań należałoby używać jednolicie pojęć: „Komendant Główny Straży Granicznej” i „komendant oddziału Straży Granicznej”.
- 16) w projektowanym art. 10bc ust. 2 – podobnie jak w projektowanym brzmieniu art. 10bb ust. 1 jest mowa o organie SG, który wystąpił z wnioskiem, podczas gdy zgodnie z art. 10b ust. 1 ustawy o SG, tryb, w którym organ SG występuje z wnioskiem, jest jednym z trzech trybów udostępniania danych telekomunikacyjnych. Ponadto proponuję doprecyzować, co należy rozumieć pod pojęciem „rodzaje przestępstw”, którym posłużono się w pkt 3 analizowanego ustępu – czy autorom chodziło o wskazanie konkretnego przepisu karnego, czy o rodzajowe ujęcie grup przestępstw, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane. Również w pkt 4 jest mowa o „liczbie przypadków, ze wskazaniem ich podziału na rodzaje spraw, w których wystąpiono o dane, co wydaje się wymagać wyjaśnienia. Taki podział spraw może mieć miejsce np. na gruncie projektowanych przepisów ustawy o Policji, gdzie przepisy przewidują możliwość uzyskiwania danych telekomunikacyjnych nie tylko w celu rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania i zwalczania przestępstw.

gen. dyw. SG Dominik TRACZ

**Zastępca Komendanta Głównego
Straży Granicznej**

gen. bryg. SG Andrzej Piłszkiewicz